

Svečias pristatys knygą „Lietuviai svetimųjų karuose“ ir dalinsis prisiminimais apie Antaną Pošką

Sigitas KANIŠAUSKAS

Kitą ketvirtadienį, kovo 30 d., į Pasvalio Mariaus Katiliškio viešąją biblioteką atvyksta profesorius, humanitarinių mokslų daktaras Benediktas Šetkus. Ši pavardė, be abejo, gerai žinoma istorijos mokytojams ir buvusio Vilniaus edukologijos universiteto istorijos fakulteto studentams. Prof. B. Šetkus yra vienas žymiausių istorijos mokymo metodikos specialistų, įvairių leidinių mokytojams ir moksleiviams autorius bei bendraautoris. Dabar profesorius dirba Nacionalinėje švietimo agentūroje (NSA).

Be švietimo reikalų, svarbią vietą B. Šetkaus gyvenime užima istorija, kraštotyra, kelionės.

Jo gimtinė – Vytogalos kaimas Šilalės rajone. Meilę gimtajam kraštui, domėjimąsi kraštotyra, istorija B. Šetkus paveldėjo iš savo tėčio, šviesaus atminimo Vytogalos pradinės mokyklos mokytojo Kazimiero Šetkaus. Jo ir kitų krašto šviesuolių pastangomis Vytogaloje, Stasio Girėno tėviškėje, 1988 metais buvo atstatytas legendinio lakūno gyvenamasis namas ir jame įrengta ekspozicija. Šiame Žemaitijos kaime mokytoju yra dirbęs garsus keliautojas, žurnalistas Matas Šalčius (1890–1940).

B. Šetkaus kraštotyriniai nuopelnai gimtajam kraštui šiemet, minint Nepriklausomybės atkūrimo dieną, įvertinti Upynos krašto istorijos ir kultūros sergėtojo nominacija. Nemažai jo kraštotyrinių straipsnių galima rasti laikraštyje „Šilalės artojas“.

Prieš porą metų leidykla „Briedis“ išleido B. Šetkaus kny-

gą „Lietuviai svetimųjų karuose: bendražygiai ir priešai. Amžininkų liudijimai“. Surinkti liudinininkų prisiminimai, laišakai, istorikų straipsnių ištraukos apima laikotarpį nuo JAV Nepriklausomybės karo (1775–1783) iki Sovietų Sąjungos karinės intervencijos Afganistane (1979–1989) – iš viso net 19-ka karų. Knygos autoriaus surinkti liudijimai atskleidžia, kad dauguma lietuvių ne savo noru kovėsi Rusijos, Vokietijos ir kitų valstybių kariuomenėse. Žinoma, būta ir kitų istorijų, kuomet mūsų protėviai už kitų valstybių interesus kovėsi vedini idealų, iliuzijų ar dėl pragmatinių siekių. Beveik visuose knygoje aprašytuose kariniuose konfliktuose lietuviai kovėsi skirtingose barikadų pusėse. „Neretai nuvykę į kitas valstybes ir sustoję prie paminklų, įamžinančių čia vykusius karus, nesusimąstome, kad jie skirti ir lietuviams. Šia knyga bandoma tai priminti gyvenantiems dabarties

pasaulyje“, – tokiais žodžiais baigiamas šis ne tik istorikams įdomus, gausiai iliustruotas 320 puslapių leidinys.

Antroji renginio dalis bus skirta iš Gripkelių kaimo kilusiam žymiam keliautojui, antropologui Antanui Poškai (1903–1992), kurio 120-ąsias gimimo metines minėjome kovo pradžioje. Dar studijų laikais tuomečiame Vilniaus pedagoginiame institute B. Šetkų su žymiuoju kraštiečiu suvedė kelionių aistra. Organizuodamas bendrakursių istorikų kelionę po Vidurinę Aziją 1983 m. rudenį, B. Šetkus su bendražygiais aplankė žymųjį keliautoją ir konsultavosi dėl

maršruto. A. Poška būtinai patarė užsukti į jo tyrinėtą „Erelių olą“ Suleimano kalne Kirgizijoje.

1986 m. rudenį B. Šetkaus pastangomis kito žymaus keliautojo Mato Šalčiaus tėviškėje Čiudiškių kaime Prienų rajone buvo atidarytas šio lietuviškojo odisėjo memorialinis muziejus. Atidarymo iškilmėse dalyvavo buvęs M. Šalčiaus bendražygis A. Poška.

Tad kovo 30-ąją, ketvirtadienį, 12 val. Mariaus Katiliškio viešąjoje bibliotekoje lankytojų laukia turininga ir informatyvi karų istorijos bei prisiminimų apie žymųjį kraštiečių valanda.

Kovo 30 d., ketvirtadienį, 12 val.

Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos
Mokymų ir edukacijų erdvėje (IV a.)

vyks susitikimas
su profesoriumi, dr.

Benediktu Šetkumi

Svečias pristatys savo knygą
*Lietuviai svetimųjų karuose:
bendražygiai ir priešai.
Amžininkų liudijimai,*

taip pat pasidalins prisiminimais apie
keliautoją, antropologą Antaną Pošką.

 Renginio metu bus fotografuojama ir filmuojama.

Maloniai kviečiame!

